

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/153/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201875
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8514201875.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX M. XXX, štátnej občanke Slovenskej republiky, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 264 154, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, o zaplatenie 536,41 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 3C/16/2014-46 zo dňa 17.09.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, advokáta so sídlom v Chorvátskom Grobe trovy odvolacieho konania vo výške 26,30 eura v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Vyslovil, že žalovanej nepriznáva právo na náhradu trov konania.

Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 89,12 eura na účet právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, advokáta so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, §§ 2 písm. a), b); 4 ods. 1, 2 písm. g) až k), ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §§ 3; 37 ods. 1; 52 ods. 1 až 4; 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Konštatoval, že po zhodnotení vykonaného dokazovania v súlade s aplikovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný.

Po preskúmaní okolností uzavretia úverovej zmluvy dospel k záveru, že účastníci uzavreli zmluvu o úvere a nie o zmluvu o revolvingovom úvere, ako je označovaná žalobcom v návrhu a na jeho listinách.

Súd vychádzal z toho, že na základe zmluvy o úvere poskytuje veriteľ peňažné prostriedky, ktoré sa dlžník v zásade zaväzuje zaplatiť v presne určenom počte splátok s presne určenou výškou splátky, kým na základe zmluvy o revolvingovom úvere sa poskytuje určitý úverový rámec, z ktorého môže (ale aj nemusí) dlžník opakovane čerpať a priebežne spláca vyčerpanú časť úverového rámca, pričom po jeho splatení ho môže opakovane čerpať bez potreby uzatvárania novej zmluvy. Aj keď žalovaná v danom prípade podpísala tlačivo označené ako žiadosť o revolvingový úver, je zrejmé, že žalobca jej poskytol peňažné prostriedky, ktoré sa zaviazala uhradiť v presne stanovenom počte splátok s presne určenou výškou splátky. Tento názor podporuje aj samotná zmluva o úvere, keď napr. v bode 8 upravujúcim možnosť poskytnutia odkladu splátok rozlišuje medzi odkladom splátky úveru a splátky revolvingového úveru. Z predložených listinných dôkazov je pritom zrejmé, že žalobca vyplatil žalovanej iba sumu, ktorú mala uhrádzať v rovnakých splátkach počas 30 mesiacov, ale neposkytol jej okrem toho aj úverový rámec, teda revolvingový úver.

Zmluva o úvere ako typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalovaná v danom prípade vystupovala ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, kým žalobca pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru. V takomto prípade okrem úpravy zmluvy o úvere je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je úpravou „lex specialis“ k úprave Obchodného zákonníka a takáto zmluva musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to §§ 52 a nasl., ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu k podnikaniu. Uvedené zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť ich vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka najmä formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa pri svojej obchodnej činnosti, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase podpisu zmluvy medzi účastníkmi konania boli údaje o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročná úroková sadzba, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN a priemerná hodnota RPMN ku dňu podpísania zmluvy.

Ide o údaje, ktoré majú napomôcť spotrebiteľovi zorientovať sa v množstve ponúk od rôznych inštitúcií poskytujúcich úvery a porovnať si cenu toho ktorého úveru.

V zmluve o revolvingovom úvere chýba údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a údaj o výške, počte a termínoch splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov. Aj keby súd považoval údaj v oznámení o schválenom úvere zo dňa 01.03.2010 o dátume splatnosti poslednej splátky úveru za údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, z predložených dokladov, najmä zo zmluvy o úvere, súd nemal preukázané, že by táto obsahovala aj údaj o výške, počte a termínoch splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto zmluva obsahuje iba výšku celkovej splátky bez špecifikácie koľko činí mesačná istina, úrok a iné poplatky. Splátkový kalendár predložený žalobcom súd nepovažoval za doklad preukazujúci, že úverová zmluva obsahovala aj tento požadovaný údaj, pretože splátkový kalendár je vyhotovený dňa 13.6.2011, teda po viac ako roku a 3 mesiacov od podpísania zmluvy, čo vyplýva aj z tohto, že v tomto splátkovom kalendári sú už obsiahnuté aj údaje o povolenom odklade splátok, čo pri podpise zmluvy z logických dôvodov stranám nemôže byť známe.

Absenciu týchto údajov zákon č. 258/2001 Z. z. sankcionuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda dlžník je povinný vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá mu bola poskytnutá. Za takéhoto stavu

súd dospel k záveru, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalovaná je povinná zaplatiť iba sumu, ktorú si požičala.

Z predložených listinných dôkazov (platobná história čl. 2 spisu) vyplýva, že žalovanej bol schválený úver vo výške 763,46 eura a vyplatená jej bola suma len 687,88 eura. Z platobnej histórie ďalej vyplýva, že žalovaná uhradila spolu sumu 863,69 eura.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že dôvodom, aby nepriznal žalobcovi aj dohodnutý úrok z úveru, je aj rozpor výšky úrokovej sadzby s dobrými mravmi. Vzhľadom na súdom zistenú priemernú úrokovú sadzbu porovnateľných úverov v obchodných bankách v čase poskytnutia zmluvy (10,48 % ročne) žalobcom poskytnutú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 68,88 % je možné považovať za úžernickú a ako taká nemôže požívať súdnu ochranu a je nutné ju hodnotiť ako neprijateľnú, odporujúcu dobrým mravom. Takéto navýšenie úrokovej sadzby, v danom prípade až viac ako 6-násobne je netolerovateľné zvlášť v spotrebiteľských zmluvách.

Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vzhľadom na rozhodujúce okolnosti starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi.

Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernické úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. Úrok 6-násobne vyšší ako bol priemer porovnateľných úverov poskytovaný obchodnými bankami podstatne prevyšuje obvyklú odplatu na finančných trhoch.

Na základe vyššie uvedeného súd prvého stupňa zamietol žalobu ako nedôvodnú, keďže žalovaná po zohľadnení uvedených okolností uhradila žalobcovi viac ako jej poskytol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

Konštatoval, že žalovaná ako úspešná účastníčka by mala právo na náhradu trov konania od neúspešného účastníka, teda od žalobcu, ale žiadne trovy si neuplatnila, ani zo spisu nevyplýva, že by jej nejaké vznikli. Preto súd vyslovil, že žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Vedľajší účastník vystupoval na strane úspešného účastníka, teda má právo na náhradu trov konania voči neúspešnému účastníkovi. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil právo na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 89,12 eur pozostávajúce z odmeny za 2 úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a písomné podanie na súd. Odmena za 1 úkon 36,52 eur, 2 x režijný paušál po 8,04 eur. Súd po preskúmaní uplatnených trov dospel k záveru, že tieto boli uplatnené v súlade s § 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, preto zaviazal žalobcu na ich náhradu vedľajšiemu účastníkovi.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že napáda nesprávnosť záverov o chýbajúcich náležitostiach zmluvy o revolvingovom úvere. Tieto sú založené na neúplných a nesprávnych skutkových a právnych zisteniach. Zmluva o revolvingovom úvere č. 8300025338 bola uzavretá dňa 01.03.2010. Zákon č. 258/2001 Z. z. a ani iný právny predpis neustanovuje požiadavku na rozpisovanie splátky na časť istiny, úroku, prípadne iných poplatkov, ktoré by mali byť zahrnuté. Zmluva obsahuje určenie počtu splátok, dátum jej splatnosti v mesiaci a výšku

splátky, čím je splnená požiadavka zákona v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2. Výkladu ustanovenia § 4 ods. 1 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. uvádzaného v rozsudku odporuje aj iné ustanovenie zákona, napr. o výpočte RPMN. Ak by malo platiť, že náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) spočíva v uvedení splátky istiny, splátky úroku, splátky iných poplatkov, potom je otázne, ktoré ustanovenie ukladá uvádzať v zmluve popri údajnom rozpise splátky istiny, úroku a iných poplatkov ešte aj ich celkový súčet. Uvedené potvrdzuje, že zákon je nesprávne interpretovaný a dôsledkom takéhoto postupu by bola priama nevykonateľnosť iných zákonných ustanovení. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Nie je správny ani záver súdu o absencii konečnej splatnosti úveru. Zmluva o revolvingovom úvere je uzavretá na dobu neurčitú. Táto skutočnosť znamená, že konečnú splatnosť úveru (resp. revolvingu, ak dôjde k jeho poskytnutiu a ktorý predstavuje v podstate ďalší úver), je vždy možné určiť pre úver (revolving). Ak dôjde k poskytnutiu úveru, dlžník vie, kedy je konečná splatnosť úveru. Ak počas trvania zmluvného vzťahu dôjde k poskytnutiu revolvingu, potom tiež po jeho poskytnutí vie, kedy je konečná splatnosť. Údaj konečná splatnosť úveru predstavuje tzv. informačnú náležitosť zmluvy. Informačná vlastnosť spočíva v tom, že slúži na informatívny účel, nie je však z hľadiska podstatných náležitostí úverového vzťahu rozhodujúca. Z materiálnej stránky ide o údaj obsahovo zhodný s údajom Dátum poslednej splátky. Uvedené vyplýva aj z čl. 4, bod 4.5 zmluvných dojednaní. Záver súdu o neplatnosti zmluvy v časti dojednania odplaty je v rozpore s platnou právnou úpravou. Súd nepostupoval na základe príslušnej právnej normy. Pre posúdenie výšky odplaty nepoužil príslušnú právnu normu, z rozsudku nie je zrejmé, na základe akého postupu súd zvolil postup, kedy ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka vôbec nepoužil. Keďže ide o spotrebiteľský úver, súd mal aplikovať vo veci posúdenia odplaty z požičanie peňažných prostriedkov ustanovenie § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Maximálna výška odplaty za rovnaký spotrebiteľský úver, ako bol poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere (výška úveru, doba splatnosti) bola 79,08 %. V danom prípade bola výška odplaty 62,50 %. Táto výška odplaty je v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a v súlade s nariadením vlády č. 238/2008 Z. z.

Žalobca podal odvolanie aj proti výroku, ktorým mu bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi. V odvolaní uviedol, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú účelné. Vedľajší účastník sa deklaruje ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa, a teda sa prioritne predpokladá pomoc zo strany združenia, nie zo strany zvoleného právneho zástupcu. Vedľajší účastník môže využiť podporu ministerstva. Poukázal na rozhodnutia súdov.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a zaviazže žalovanú na náhradu trov konania.

Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 43,51 eura.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník. Vo vyjadrení uviedol, že zmysel vedľajšieho účastníctva sa v predmetnom konaní naplnil. Vedľajší účastník poskytol žalovanej skutočnú pomoc v spore. Trovy, ktoré boli priznané vedľajšiemu účastníkovi, sú trovy nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva žalovanej - spotrebiteľky. Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi dať sa zastúpiť zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Uvedené sa vzťahuje aj na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť advokátom.

Na základe uvedeného vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd potvrdil rozsudok v celom rozsahu.

Vedľajší účastník si uplatnil trovy odvolacieho konania celkom vo výške 26,30 eura.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 11.01.2016 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými a k odvolacím námietkam žalobcu len na doplnenie konštatuje:

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. a) a b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, t. j. k 01.03.2010).

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
h) ročnú úrokovú sadzbu, v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok, platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok (§ 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) a k) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba (§ 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001).

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase podpísania zmluvy).

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto

zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Zo spisu vyplýva, že žalobca si žalobou doručenou na súd prvého stupňa dňa 31.03.2014 uplatnil od žalovanej nárok na zaplatenie sumy 536,41 eura s príslušenstvom titulom zmluvy o revolvingovom úvere, uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 01.03.2010.

Žalobca v žalobe uviedol, že na základe uvedenej zmluvy poskytol žalovanej úver vo výške 763,46 eura.

Žalovaná sa zaviazala splatiť tento úver v 30 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 46,67 eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára.

Na základe žiadosti žalovanej sa účastníci zmluvy dohodli na odklade splátok č. 8, 9, 10, 11, 14, 19 pôžičky a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky 31, 32, 33, 34, 35.

Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1. Napokon zaplatila sumu 767,02 eura.

Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 8 o viac ako o tri mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 633,08 eura dňa 27.05.2012. Túto sumu podľa žalobcu neuhradila ani čiastočne.

Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v znení účinnom k prvému dňu omeškania.

Žalobca si v žalobe zároveň uplatnil nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia celkom vo výške 106,38 eura a zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 32,- eur.

Žalobca pripojil k žalobe Oznámenie o zosplatnení zo dňa 15.04.2012, Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8300025338 zo dňa 01.03.2010, Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8300025338 zo dňa 01.03.2010, Kartu klienta Zdenka Čomová zo dňa 27.11.2013.

Na základe výzvy prvostupňového súdu doplnil žalobca svoju žalobu o Zápis z rokovania s klientom zo dňa 09.06.2011, o Oznámenie o úprave splátkového kalendára o jeden mesiac zo dňa 13.06.2011, Splátkový kalendár ku Zmluve o revolvingovej pôžičke č. 8300025338 zo dňa 13.06.2011 Výpis z účtu.

Dňa 26.06.2014 oznámilo súdu prvého stupňa svoj vstup do konania Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Chorvátskom Grobe. V oznámení požiadalo o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami, prípadne s vyjadreniami účastníkov konania.

Žalobcovi bol vstup vedľajšieho účastníka do konania oznámený dňa 02.07.2014, pričom žalobca sa k výzve súdu na vyjadrenie k vstupu vedľajšieho účastníka nevyjadril.

V písomnom podaní doručenom súdu prvého stupňa dňa 04.09.2014 sa vyjadril vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, advokáta. Vo vyjadrení uviedol, že vo veci je potrebné aplikovať na odstúpenie žalobcu od zmluvy ustanovenia Občianskeho zákonníka, nie ustanovenia Obchodného zákonníka. Zo zmluvy dohodnutí ročná úroková sadzba vo výške 67,56 % je viac ako 5-násobok priemerných úrokov vyberaných v čase uzavretia zmluvy bankami pri

obdobných spotrebiteľských úveroch. takto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky, uplatňované v rovnakom čase bankami. Dohodnutá výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 763,46 eura, pričom žalovaná uhradila žalobcovi do podania žaloby jednotlivými splátkami sumu vo výške 767,02 eura, teda viac, ako žalobca poskytol žalovanej. Zmluva v časti úroku je neplatná a žaloba nie je dôvodná. Vedľajší účastník žiadal žalobu zamietnuť, lebo ju považoval za nedôvodnú.

Vedľajší účastník si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov konania celkom vo výške 89,12 eura.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že dôvodom, pre ktorý súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, bola absencia obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a údaj o výške, počte a termínoch splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov.

Vzhľadom na absenciu vyššie uvedených náležitostí vyhodnotil súd prvého stupňa úver za bezúročný a bez poplatkov.

Zároveň súd prvého stupňa považoval výšku úrokov z úveru za rozpornú s dobrými mravmi dôvodiac, že úrok niekoľkonásobne prevyšuje priemernú výšku úrokov v spotrebiteľských úveroch poskytnutých bankami pre daný typ úveru.

Po zistení, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške vo výške 763,46 eura a vyplatená jej bola suma len 687,88 eura, pričom z platobnej histórie vyplýva, že žalovaná uhradila spolu sumu 863,69 eura, súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol.

Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd konštatuje:

Z citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy (t. j. ku 01.03.2010) vyplýva, že zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Z citovaného ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ďalej nepochybne vyplýva, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v každom prípade vtedy, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l).

Takýto výklad a aplikáciu právneho predpisu použil súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a s týmto v zmysle vyššie uvedeného sa odvolací súd stotožňuje a považuje takýto výklad za vecne správny.

Argument žalobcu, že zákon požiadavku na samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti splátok úrokov, istiny nevyžaduje, je nedôvodná. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) výslovne vyžaduje, aby v zmluve bola uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere absentuje. Uvedenie počtu splátok, ich výšky a termíny splatnosti pre naplnenie zákonnej požiadavky na náležitosti zmluvy vyplývajúcej z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) nepostačuje.

Pokiaľ ide o argument žalobcu týkajúci sa údajov o konečnej splatnosti úveru, ktorej absenciu v zmluve súd prvého stupňa vytýkal, odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že zmluva neobsahuje ani ďalšiu obligatórnu náležitosť, a to konečnú splatnosť úveru a že táto síce je uvedená v oznámení veriteľa o schválení úveru, avšak v zmluve sa nenachádza.

K odvolacej námietke žalobcu, že v danom prípade ide o revolvingový úver a údaj konečná splatnosť úveru predstavuje tzv. informačnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej informačná vlastnosť spočíva v tom, že slúži na informatívny účel pre spotrebiteľa, avšak nie je z hľadiska podstatných náležitostí úverového vzťahu rozhodujúca, odvolací súd konštatuje, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

Z citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. jednoznačne vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Preto nemôže obstať argument žalobcu, že údaj o konečnej splatnosti úveru nie je z hľadiska podstatných náležitostí úverového vzťahu rozhodujúci.

Zmluva nepochybne neobsahuje konečnú splatnosť úveru tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Je pravdou, že v zmluve je uvedený počet splátok (30), avšak pod pojmom konečná splatnosť úveru sa rozumie jeden konkrétny termín, jeden konkrétny dátum, ku ktorému má byť úver splatený. Nepostačuje uvedenie počtu a termínov splátok v zmluve, pretože uvedené údaje neznamenajú (nevyjadrujú) konečnú splatnosť úveru. Zákon č. 258/2001 Z. z. hovorí jasne, že zmluva musí obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru a takýto údaj v zmluve absentuje.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa úrokov z úveru, odvolací súd konštatuje, že neprímerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi.

Tak, ako správne konštatoval súd prvého stupňa, v danom prípade dojednaný úrok vo výške 68,88 % je možné považovať za úžernický, a ako taký nemôže požívať súdnu ochranu. Preto je nutné ho hodnotiť ako neprijateľný, odporujúci dobrým mravom, keďže viac ako 6-násobne prevyšuje priemernú výšku úrokov v spotrebiteľských úveroch poskytnutých bankami pre daný typ úveru.

Správnosť uvedeného záveru nie je spôsobilý spochybniť ani argument žalobcu, ktorý v odvolaní namietal, že otázka odplaty nemá byť posudzovaná podľa dobrých mravov, ale podľa osobitej právnej úpravy.

Súd je povinný v každom jednotlivom prípade posúdiť, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávani úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Veriteľ nemôže poskytovať úvery za neprímerané, až úžernické úroky, a to ani za podmienok, na ktoré poukázal žalobca. Za zhodnotenie obvyklým spôsobom nemožno nepochybne považovať požadovanie úroku z úveru vo výške 68,88 % ročne.

Preto je správny záver prvostupňového súdu, že zmluvné úroky za poskytnutý úver dojednané v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi účastníkmi konania sú neprímerané a ich dojednanie je pre rozpor s dobrými mravmi neplatné.

K odvolacej námietke žalobcu, že súd mal v danom prípade aplikovať ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, odvolací súd konštatuje, že pojem odplata je širším pojmom ako úrok z úveru. Úrok z úveru v danom prípade považoval súd prvého stupňa za rozporný s dobrými mravmi a odvolací súd sa s jeho záverom stotožňuje v celom rozsahu.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že pre dôvody uvedené vyššie je potrebné zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania považovať za bezúročnú a bez poplatkov, čomu zodpovedá správny záver, že žalovaná už zaplatila žalobcovi viac, než jej bolo poskytnuté. Žalovaná uhradila žalobcovi celú poskytnutú sumu pri bezúročnom a bezpoplatkovom úvere, a teda uplatňovaná pohľadávka nie je dôvodná v celom rozsahu.

Súd prvého stupňa správne postupoval, keď žalobu žalobcu zamietol.

Vo vzťahu k výroku o trovách vedľajšieho účastníka odvolací súd konštatuje:

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo

odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolačný súd má za to, že vedľajší účastník aktívne vystupoval na strane žalovanej. Aj vďaka jeho účasti bola žaloba zamietnutá. V súvislosti s týmto konaním si združenie uplatnilo náhradu vzniknutých trov konania a to na právnom zastúpení.

Vedľajší účastník poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu v predmetnom spore, preto mu prináleží súdom priznaná odmena. Všetky účtované a priznané trovy konania boli účelné. Odvolačný súd jednoznačne konštatuje, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom a účtované a priznané trovy právneho zástupcovia v žiadnom prípade nie sú zbytočné a neúčelné.

K odvolacej námietke žalobcu odvolačný súd iba uvádza, že jeho námietky konkretizované v odvolaní nie sú dôvodné. Aj vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania vzniknutých mu na právnom zastúpení za situácie, že podporoval účastníka, ktorý bol v konaní úspešný. Nebolo preukázané ani zistené, aby vedľajším účastníkom účtované a priznané trovy konania neboli účelné a aby jeho snahou bolo vstúpiť do konania iba za účelom zisku trov konania.

Výška trov konania bola vedľajšiemu účastníkovi súdom prvého stupňa správne vypočítaná, preto odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku v tomto smere a v celom rozsahu naň odkazuje.

Preto odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto odvolačný súd vyslovil, že žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Úspešnej žalovanej trovy odvolacieho konania nevznikli a ani si ich neuplatnila.

V odvolacom konaní úspešný vedľajší účastník má právo na náhradu trov odvolacieho konania, preto mu ich odvolačný súd priznal v účtovanej výške, a to vo výške 26,30 eura, pozostávajúcich z odmeny za úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. vo výške 1/2 z 36,52 eura (§ 14 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z., keďže vedľajší účastník sa nevyjadril k odvolaniu vo veci samej, ale len k odvolaniu vo vzťahu k trovám konania) = 18,26 eura + 1 x režijný paušál 8,04 eura. Trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka uložil žalobcovi odvolačný súd nahradiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Jozefa Kempa, advokáta do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.